Blodpropp i svangerskapet – langtidskonsekvenser

Kvinner som har hatt blodpropp under eller kort tid etter svangerskapet, har høy risiko for kroniske plager i svært mange år fremover.

Langtidskonsekvenser av blodpropp i svangerskapet er ikke kjent. I perioden 1990–2003 fikk 559 kvinner ved 18 norske sykehus diagnosen blodpropp i forbindelse med svangerskap. Disse ble identifisert ved hjelp av Norsk pasientregister og Medisinsk fødselsregister, og diagnosene ble validert ved hjelp av sykehusjournalene. En kontrollgruppe ble valgt ut fra Medisinsk fødselsregister. Et spørreskjema som inkluderte symptomer fra blodproppbeinet (såkalt posttrombotisk syndrom) og livskvalitet, ble fylt ut av et utvalg av kvinnene i 2006. I 2012 ble hele den opprinnelige populasjonen koblet til Dødsårsaksregisteret og Krefregisteret.

– Det viste seg at nesten halvparten av kvinnene hadde betydelige kroniske plager i beina i form av smerter, hevelse, utslett og sår (posttrombotisk syndrom) 3–12 år senere. De hadde også redusert livskvalitet sammenliknet med kvinner uten blodpropp, forteller lege og forsker Hilde Skuterud Wik.

Dødeligheten det første året etter blodproppen var høyere enn i den generelle befolkningen, men et år senere var tallene for dødeligheten normalisert. Det var ikke økt forekomst av kreft på kort eller lang sikt.

– Kvinner som gjennomgår blodpropp i forbindelse med svangerskap, bør i fremtiden få bedre oppfølging med tanke på å forebygge og behandle posttrombotisk syndrom, og de bør også få bedre informasjon om denne vanlige langtidskomplikasjonen. Det bør i tillegg iverksettes tiltak som reduserer risikoen for blodpropp i forbindelse med svangerskapet ved at kvinner som har høy risiko, får forebyggende behandling med blodfortynnende medisin under og etter svangerskapet, uttaler Wik.

Tone Bergset
tone.bergset@legeforening.no
Tidsskriftet

Hilde Skuterud Wik. Foto Tom Wik

Disputas

Hilde Skuterud Wik disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 29.4. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Long-term consequences of pregnancy-related venous thrombosis*.

Radioimmunoterapi mot HER-2-positiv bryst- og eggstokkreft

Måltrettet strålebehandling med radioaktive stoffer koblet til herceptin viser lovende resultater i musmodeller.

De fleste tilfeller av bryst- og eggstokkreft behandles med kirurgi, og en etterbehandling med stråleterapi og/eller medikamenter (kjemoterapi, hormonerterapi og antistoff).

– Radioimmunoterapi er en ny type måltrettet strålebehandling hvor målet er å drepe kreftcellene og redusere skade på omliggende vev: et radioaktivt stoff – nukleide – bindes kjemisk til målsøkende antistoffer som bindes selektivt til molekyler på overflaten av kreftceller. På denne måten kan nukleider med alfa-, beta-, eller gammastråling leveres til kreftsvulster, sier Nasir Abbas.

Han har brukt musmodeller for å studere effekt og sikkerhet av radioimmunoterapi for behandling av bryst- og eggstokkreft. Ca. 15 % av brystkreftpasientene og 10 % av pasientene med eggstokkreft har HER-2-positiv svulster. Disse svulstene er forbundet med mer aggressiv sykdom, økt risiko for tilbakefall og kortere overlevelse.

– Herceptin – trastuzumab – er et antistoff

som kan brukes mot HER-2-positive svulster. Vi brukte to immunkonjugater hvor thorium-227 med alfastråling eller lutetium-177 med betastråling er bundet til antistoffet herceptin, og så på fordelingen av nukleiden i svulst og normalvev, og på veksthemming av svulsten. Våre studier viser at begge immunkonjugatene var måltrettet, og ble skilt ut av kroppen uten å skade normalvevet. Thoriumkonjugatet viste doseavhengig veksthemming av svulstene og bedret overlevelse for musene, og ga bedre effekt enn lutetium ved lavdoseterapi.

Svulstene i musmodellen er større enn mikrometastaser i pasienter. Thoriumkonjugatet bør prøves ut som adjuvant terapi for pasienter med mikrometastaser. Lutetium må undersøkes nærmere i musmodeller, sier Abbas.

Anne Forus
anneforus@hotmail.com
Tidsskriftet

Nasir Abbas. Foto privat

Disputas

Nasir Abbas disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 25.1. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Comparison of high- and low-LET radioimmunotherapy in HER-2 positive carcinomas*.